

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

<p>Előfizetési árak: Évi 170.— L., félévre 95.— L. Egyes szám ára 4.— L. Külföldre egész évre 270.— L.</p>	<p>FŐSZERKESZTŐ: GYALLAY DOMOKOS</p>	<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Strada Baron L. Pop (v. Brassai-utca) 5. szám. Megjelenik minden szombaton.</p>
--	---	---

Építkezés, amely kárt és pusztulást jelentene.

Szolnokdoboka megyében, Déstől 11 km-re fekszik — a Nagy-Szamoson felfelé a falú szélén, egy hegy ponkon áll és onatról nézve, bástyaszerű zömök tornya-

magas fedeleivel szépen érvényesül.

A szép látványban szíriől gyönyörködő azonban nem is i, hogy ebben az szerű kis templom- igen értékes kul- rkincset szemlél, ely részben már b, mint hétszáz esz- dőt ért meg.

Most ez a műemlék álra íteltetett. Bacza gyar népe le akar- bontani. Akik tud- egy ilyen törté- emléknek az érté- és jelentőségét, k fájó szívvel vebe-

tudomásul ezt a határozatot. E helyen is a szomorú tény tette időszerűvé a vele foglalkozást.

A falu multját tekintve, Szolnok-Doboka nye monografiája (leírása) szerint, Bacza b-ben említették először, de a leírás a plomot Csicsó várával egykorunak tartja. ésó falu ugyan már 1283-ban szerepel egy oklevélben, de a várról csak 1304-ben említés. Akármelyik évszámot is vegyük, baczai templom, amint építéséből megállapítható, legalább százévvvel régiebb ennél az nál, úgy, hogy körülbelül 1180—1220-akra tehető az építés (l. alaprajz). Sőt, mi- t Baczát 1405-ben emlitenék, 1300—1330

között a templom restaurálva is volt (l. alap- rajz). Ekkor épült újra a hátsó, ugynevezett szentély-része, amely valószínűleg, még a nagy mongol-tatárjáráskor pusztulhatott el (1241).

1405 után Bacza már többször szerepel.

Igy 1570 előtt Szentgyörgyi Pál deák bir- toka, 1631-ben említi várkastélyát (a mai Zichy-kastély helyén volt), 1603-ban Bástya hadai, de még inkább 1658—66 közt Ali ta- tárjai úgy elpusztít- ják, hogy csak alig 5—6 lélek marad a fa- luban.

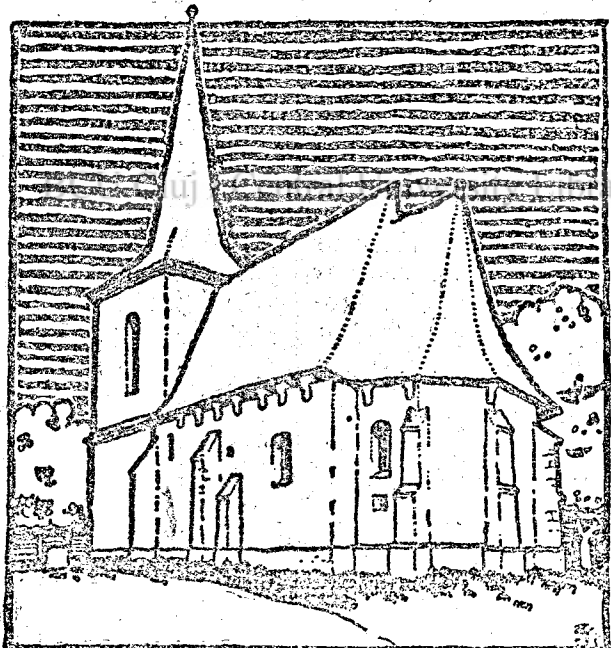
A reformáció való- színűleg Szentgyörgyi Pál deák idejében ment végbe, de csak 1622-ben találjuk, mint

Csicsómihályfalva leányegyházát. Hogy, ekkor csak filia, ért- hető az 1603-iki elpuszt- tításából, de hogy, jó egyház lehetett mu- tatja az, hogy 1643-ban

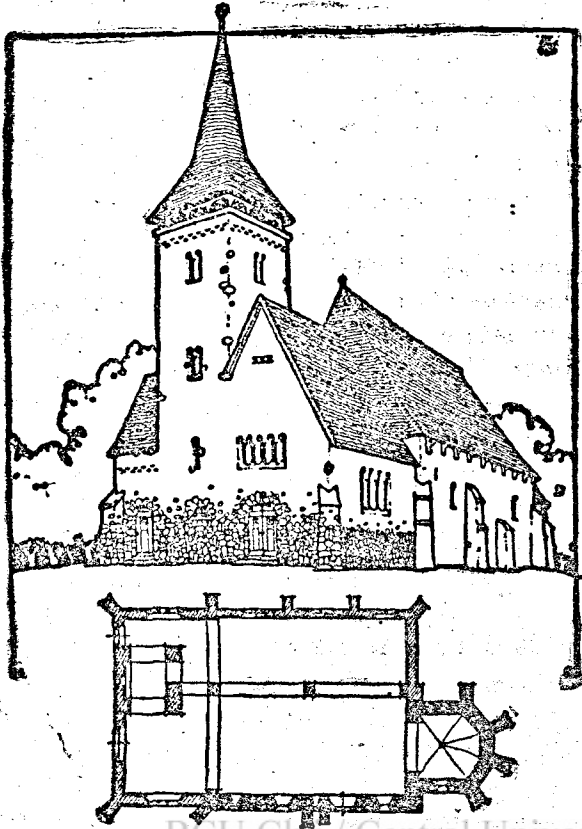
csak papi föld 25 drb szántó és kaszáló van. Anyaegyházzá 1710 körül alakult. 1603 után sem iskolája, sem papi lakja nincs, valószí- nűleg elpusztultak. Új papi telkét 1754-ben adta báró Lázár György.

1760-tól kezdve papja az eklézsiának Hori József, kinek idejében az egyház fellen- dülésnek indul. Ő építteti a tornyot, melyre 1769-ben gróf Lázár János 300 forintot ad és kieszközli az építési engedélyt. A torony 1772- ben készült el, melyre egy Nagy Márton nevű, kenyerét csépléssel kereső bujdosó is 28 dő- nárt adott. Ugyanesak gróf Lázár János ön- tetett 1786-ban egy harangot is.

De már ezidőtől kezdve indul anvazi



BACZAI REFORMATIKUS TEMPLOM



regi-rész. új-részek

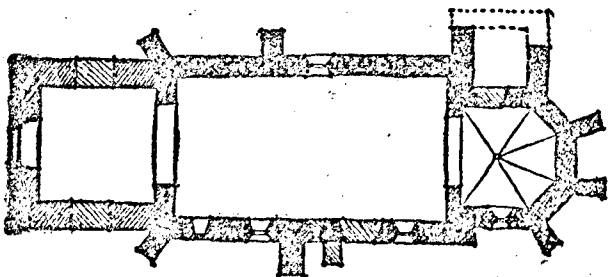
gyengülésnek az egyház, 1771-ben a földesur elveszi az egyház földeit s az addig magyar faluba beszivárogni kezdődő románoknak adja. Emiatt sok magyarnak kellett kiköltöznie.

1808 előtt újból románokat telepít a földesúr a magyar telkekre, papnak nem fizet és 1821-ben gróf Lázár István 37 drb földet foglal el az ekléziától.

De a hivek mindig ragaszkodtak egyházukhoz és templomukhoz.

Ez, amit röviden Bacza multjából felhozhatunk és ebből is látszik, hogy minden írásnál, hagyománynál régibb időkről beszélnek a templom kövei, melyek, mint az alaprajzról is látható sok-sok viszontagságról tanuskodnak.

Most pedig veszélyben van a sok viharverte, majdan ezredéves templom. A sok



1200 körül, 1772, elpusztult-rész, 1300 után, Korábbi vagy kontár falazatok

hányattatásu egyházközség most al helyzetben van, hogy szüknek bizonyu gi hajlék; nagyobb kell. A baczaiak u plomot akarnak építeni: a régít elsepe

Pedig másképen is értékes a ter Legrégibb része teljesen kocka alaku fa kövekből épült, amilyen alig van nég délyben. Régi fedélszerkezete is az l dulás után épülhetett, ilyen is alig öt v gyar templomon, tehát népművészeti is. Nem, nem tudja ez a nép mit tesz, a le fogja bontani, mert nem ismeri m hagyományait, saját kincseit és nem helyesen szolgálni jövődjét sem.

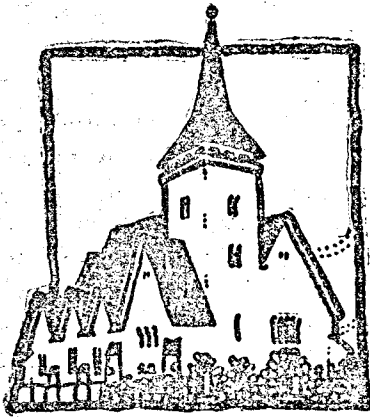
Mert a templom, legalább részben, praktikus és stilszerű, kibővitéssel meg hető volna; ami igazolja a multat és szé ne, megmaradhatna, sőt jó, magyaros téssel még szebbé, még gazdagabbá v nék. De a bacza népnek nem kell es „toldozni-foldozni“ nem akar, mert ő „ja“ a költséget; és rostostól ki akarja a saját gyökereit.

Képben közlünk egy olyan átépíté vet, amely a fentiek alapján oldaná templom ügyét; bárki megítélheti mir szó. És ez a terv nem kell az eklézi. Igaz, hogy egy cseppet sem olyan, mi utóbbi időkben épített hombár templom régi erdélyi magyar formákból, prak alaprajzi megoldással készült. A hiv csupa olyan kifogásaik vannak ellene, n semmi lényegyet nem érintenek. Pedig építve látnák, senki jobban nem örülne ők.

Leirtuk ezeket, hogy hátha megg koznak a hivek, hátha megváltoztatják tározásukat. Mert hiába fognak ujat é áldozatkészségük mitsem fog érni, ha egy igen becses kincsnek kell elpusz. És akik lebontják és felépítik az ujat nak neveit nem márványtáblára kell az új templomba, hanem gyászkeretes magyar kultura könyvébe. Merthogy fizet, azért még nincs joga károkat ok

Egyetlen öntudatos magyar emb akarhatja e templom elpusztítását. E is arra kérjük a baczaikakat álljanak dékuktól. És figyelmeztetjük a pres mot, hogy az állami törvények is tilt ilyen rombolásokat, sőt egyenesen ké az ilyenmü emlékek fenntartását s ne okos dolog ujjat huzni velük.

Leirtuk ezeket, nemcsak a bacziaik de mások okulására is, hogy vegyük eszünkbe kincseink megbecsülését s lássa mindenki,



A templom terv oldal nézetben.

hogy mikben kell azokat keresni. Halálharangot kongatnak egy drága érték felett. Hagyjuk szó nélkül és engedhetjük pusztulni?

Debreczeni László.

Eszméljünk helyzetünkre!

Gazdasági helyzetünk, s vele együtt népünk élete is napról-napra betegebbé válik. A beteg mellett tudós orvosok kavargatják azt a varázsitalt, amelytől a föld népe meggyógyulhat. Buzakonferenciát rendeznek, azaz a tiszteletreméltó céllal, hogy a buza árát valamilyen módon felemeljék. De most már ha sikerülne sem sokat használna, mert a gazdának már nincs buzája, elpredálta, ahogy lehetett, mert kellett a pénz. Buza ma csak a nagykereskedők raktárában van, s ha felemelkedik is az ára, ez nem segít a termelőn. Legfőleg a kereskedőnek szerez nyereséget. Olvasunk uzsoratorvényről, amely a tizennégy százaléknál magasabb kamatszédését nem engedi meg. Mit segít ez is ott, ahol a földműves nép eladósodott? Hosszabbítja az életet, de meg nem menti. Hallunk arról is, hogy olcsóbb lesz az iparcikkek ára. Hihetünk-e ebben? Nehezen, mert rég halszik a hír, de még semmit sem látunk belőle.

El kell ismernünk, hogy az ugynevezett gazdasági válság, nemcsak nálunk nyomorította az életet; így van ez talán mindenütt a világon. De mégis talán itt a legnehezebb a helyzet a gazdatársadalom elmaradottsága és szervezetlensége miatt. Meg kell tanulnunk azt, hogy a magyar földműves népen csak önmaga segíthet, igényei leszállításával és szervezkedéssel.

Népünk még mindig nem tud megszabadulni attól a betegségtől, amelynek divat a neve: Nyomorúságunknak előidézésében nem kis szerepe van a divatnak. Suhogó selyemben, rakott szoknyában színes harisnyákban járnak a mai lányok, mert nem akarnak elmaradni a divattól, s lesznek elsők a divatban, s elsők az adósságban. Hol van már a szép piros lájbi és fehér gyolcs ing? Divathóbort bankba üzi a népet. Pedig ma az adósság megöl, rabszolgává süllyeszt, erkölcsileg tönkretesz. Visszafelé nem megy a ma felvilágosított embere, s mégis egy dologban vissza kell mennünk, ez az öltözködés egyszerűsége, úgy mondhatnók háziassága. A régi jó háziszőttés ruha szépség dolgában is van olyan, mint a városi cifra rongy, tartósságban pedig sokszorosan felülmulja azt, és főleg olcsó. Miért kell mindenáron a várost majmolni, amikor anyagilag sem bírja a nép? Ma, amikor az adósság kérlelhetetlenül lehengerel, tönkretesz, meg kell gondolnia az embernek, hogy mire ad ki pénzt. Az élet egyszerűsége, minden felesleges kiadástól való tartózkodás menti meg különösen a földmivest a tönkrementéstől a mai nehéz idők átmeneti idejében.

Talán a világnak nincsen olyan gyámoltalan társadalmi rétege, mint a mai földműves osztályunk. Nem öntudatos, nem szervezett. Az élet nehézségeivel mindenki külön-külön akar megbirkózni. Nem veszi észre, hogy így elbukik. Az élet minden vonatkozásában ezer felé van széttagolva. Nem tudja érdekeit megvédelmezni, mert nem egységes. Nincs szava az ország vezetésében csak szavazata. Hogyan lehetne ezen segíteni? Szervezkedéssel. Képzelnék el, mi lenne, ha meg tudna tenni egy megszervezett gazdatársaság, hogy nem ad el és nem visz sem gabonát, sem állatot, sem semmit a piacra addig, amíg megfelelő árat nem kap érte, amely az iparcikkek árával összhangban van. Megteszik ezt az ipari érdekeltségek, amikor kartellbe tömörülve tulságosan megvédik érdekeiket. Mindenki meg tudja védeni a maga érdekeit, csak a gazda ne tudná? Vajjon a gazdának ártalmára volna-e tömörülés? Megtettünk-e ebben az irányban mindent, amit lehetett! Miért nem tettünk meg mindent, hogy a nép élni tudjon? Külső segítséget várunk, amely megváltoztatja körülöttünk a viszonyokat, mi pedig semmit sem teszünk. Mindenkit szidunk, mindenkiket okolunk bajunk miatt, csak magunkat

nem. Gazdasági szakadék szélén állunk vékony gyökérbe kapaszkodva, s mielőtt elszakadna a gyökér, s mielőtt lezuhannánk a mélységbe, biztosítsuk magunkat, jövőnket,

életünk leegyszerűsítésével, takarékosággal, szervezkedéssel, mert egységben az erő, minden erősek akarunk lenni.

(Magyardellő.)

Kiss Zsigmond

KÜLFÖLD

A világ bajai a Népszövetség előtt. Genfben most két nagy kérdéstről tanácskoznak. Egyik Európa gazdasági helyzetének kérdése, amiről mult heti számunkban már értesítettük olvasóinkat. A Briand nagy európai szervezete erre a formára olvadt le s ezt a Népszövetségtől tulajdonképpen külön álló alakulat tárgyalja: az Európa-bizottság. Ez a bizottság legutóbb úgy határozott, hogy a tárgyaláshoz meg kell hívni az eddig meg nem hívott államokat, Oroszországot és Törökországot is, mert náluk nélkül nem lehet a gazdasági válság okait megállapítani s elkészíteni a megfelelő védekezés tervét, az pedig még kevésbé lehetséges, hogyha sikerül megoldást találni, annak végrehajtása e két jelentős állam kizárásával történjék.

A bizottság különben megállapította az európai mezőgazdaság nagyon súlyos helyzetét s ezért szóba került a gabonatermelő államok együttműködésének szükségessége, valamint a gazdasági rendszert adósságainak rendezése. Erre a célra nemzetközi mezőgazdasági hitelbank felállítása volna szükséges.

Kétségtelen, hogy a gazdasági válság főforrását ezen a területen kell keresni, de kérdéses, hogy a végső romlás szélén álló gazdasági közönségnek lesz-e ideje és ereje megvárni a tettek még távoli idejét.

A másik fontos kérdést, a leszerelés kérdését, már a Népszövetségi tanács tárgyalta. Any-

nyiban minden esetre sikerrel, hogy valószínűleg már ez alkalommal ki fogják tűzni a tulajdonképeni érdemleges tárgyalás idejét, amint hírlik, 1932. évi január hónap második felére. Egyébként ezen a téren ma még a legnagyobb ellentétek vannak, mert amíg Németország és Olaszország a leszerelésnek egyforma keresztül vitelét kívánják kimondatni vezető elvül valamennyi államra, Franciaország és szövetségesei a mai helyzet szerinti lefegyverzést kívánják. Kérdéses, hogy egy év alatt ki lehet-e egyeztetni a ma még nagy ellentéteket annyira, hogy a tárgyalások jó eredményre jussanak.

Angol csodagépek. Természetesen háborús gépek. Az egyik egy újrendszerű tank, ami árkon-bokron keresztül óránként negyven kilométer sebességgel halad s olyan erős, hogy csak nehéz gránát teljes célbatalálása árt neki. A másik gép repülőgép elhárító ágyú. Egyformán lehet használni hadihajón s szárazföldön. Több, mint hat kilométer magasságra hord s a kísérletek szerint hatása olyan eredményes, hogy támadásnál kétszáz repülőgépből csak nyolctíz bírna átjutni zárótűzükön. Nagy eredménye ez a mérnöki tudománynak, de nem mutat nagy kedvet a leszerelésre.

Kémszerzés — apróhirdetésekkel. Cseh koponyából pattant ki ez az elmés ötlet. Célja: kihasználni a Magyarországot is sújtó gazdasági válságot a cseheknek dolgozó kémek szerzésére. Apróhirdetések jelentek

meg a nagyobb magyar újságban, könnyű és jó keresésként foglalkozásra vállalkozók keresve. Természetesen a nehéz időkben, sokan jelentek a hirdetésben kitett kércimre. Egyszeri levélváltás azonban furcsa kérdéseivel az ismeretlen cseh megbízók kik a magyar repülők, hány repülőgép van, s hasonlók. Ez bünyget ütött az ajánlkozók farsjelentést tettek a rendőrségnek. Eddig már kétszáznál több esetről szereztek tudomást. Ezért a magyar belügyminiszter megindította a vizsgálatot a cseh újságok ugyan erősen gádnak, de legalább is fűköképe van az esetnek.

India új élete. Véget ért a nagy tanácskozás India új alkotmányának megszervezéséről. India sok — háromszázat meghaladó — állama egy szövetségben önálló tagja lesz az angol birodalomnak, az angol király uralma alatt, akit egy indiai székelő alkirály fog képviselni. Ez fogja védeni az angol érdekeket is és ügyel arra, hogy Angolország kereskedelmi és gazdasági téren egyenlő jogot nyerjen. A tanácskozás jó eredménye általános megnyugeltett. Csúpan az a kérdés lehetséges lesz-e az új alkotmány megrázkódtatás nélkül léptetni?

Kávé, mint fizetési eszköz. Az olasz repülőknél Brazília átrepült tizenegy repülőgép a brazil kormány megvásárolta. A vételár ötvétezer szék. Mert ott mindent kávéval fizetnek, a mai kávébőség miatt.

Mi az olcsóság titka. Oroszországból Finnországba és Svédországba menekült rabok vallo-
 S, másából végre meg lehet oldani
 ezt a rejtélyt: hogyan tud a
 Szovjet olyan olcsón termelni,
 hogy képes lenyomni a világke-
 reskedelem árait. A módszer
 bármilyen egyszerű, olyan bor-
 rasalmas: a szovjet a rabokkal

dolgoztat. Közönséges bűnösök-
 kel is, de első sorban a politi-
 kai foglyok tizezrével. Kérlel-
 hetetlenséggel hajtják munkára
 ezeket a szerencsétleneket. Haj-
 nali öt órától éjjel tizenegyig
 dolgoznak, egy óra pihenéssel.
 Naponta egyszer étkeznek. Ke-
 veset és embernek nem való-
 ételt. A számbavétel munka után

is, munka előtt is elvesz egy-egy
 órát. Tehát pihenni sincs idejük.
 Így természetes, hogy ezrével
 pusztulnak a szovjet fehér rab-
 jai s talán ez is a cél: hogy mag-
 ja se maradjon a régi élet, a
 régi erkölcs képviselőinek. Mert
 Oroszország új nemzedéke csa-
 ládon kívül, Isten nélkül, a szov-
 jet imádásában nő fel.

Berzeviczy Albert a Magyar Népről is megemlékezett.

Röviden irtunk arról az ünnepségről,
 melynek során Gyallay Domokos január 7-én
 Budapesten a Kisfaludy-Társaságban meg-
 tartotta székfoglalóját. Sajnos, nem tudunk
 róla semmit tenni annak a sok oldalról hozzánk jut-
 tatott biztatásnak, hogy a székfoglaló emlék-
 beszédet és elbeszélést lapunkban is közöljük.
 Ezeknek terjedelme ugyanis meghaladja kis-
 lapunk kereteit.

De rövidebb voltánál fogva lapunkban is
 közrebocsátjuk Berzeviczy Albertnek, a Tu-
 dományos Akadémia és Kisfaludy-Társaság
 elnökének Gyallay Domokoshoz intézett üd-
 vözlő beszédét. Berzeviczy volt közoktatás-
 és egyetemi miniszter lapunk kulturális munkájára
 is talált méltó szavakat, amelyek — remél-
 jük — növelni fogják kedves olvasóink ra-
 gaszkodását a Magyar Néphez.

Berzeviczy Albert a székfoglaló felolva-
 sások megtartása után a következő szavakkal
 üdvözölte Gyallay Domokost:

Tisztelt Társunk beköszöntője szíveink
 legérzékenyebb hurjait rezegteti meg, mert
 Vargha Gyuláról emlékezett meg. Aki a
 Vargha Gyula nevével ajkán lép be közénk,
 az biztosan számíthat szíves fogadtatásra, már
 pedig tisztelt társunknak valóban erős jog-
 ságszerű van arra, hogy mintegy a Vargha Gyula
 nevében jelenjék meg itt. Nemcsak azért, mert
 megemlékezésével bizonyította be, mennyire
 megértette őt; nemcsak azért, mert az ő he-
 lyére választottuk meg, hanem mindenek fő-
 zott azért, mert beválasztása Társaságunkba
 feledhetetlen elnöktársam és barátom leghőbb
 ajándéka volt. Még most is füleimben cseng
 a kelles meleg hangja, mélyen tisztelt Társunk
 költői működését, különösen Vaskenyéren ci-

mű regényét szinte rajongva méltatta, rokon
 lélek megnyilatkozását látva benne.

A Vargha Gyula ajánlása még a siron túl
 is íme utat nyitott kedves Társunknak a ma-
 körünkbe! De utat nyitott ide neki az a legha-
 tásosabb ajánlás is, melyet írói működése fog-
 lal magában s mely ideát, a megcsonkított ös-
 hazában is teljes megértést és elismerést vi-
 vott ki. Tisztelt Barátunk valóban nagy kül-
 detést teljesít a magyar nemzeti kultúra érde-
 kében, mikor egyrészt a magyar társadalom
 művelt osztályait valóban a nemes izlésű, a
 nemzeti szellemet, a történelmi érzéket tápláló
 igaz magyar zamatú olvasmánnyal látta el,
 ott, a mostoha talajon, az idegen behatások
 közepette; másrészt kitűnően szerkesztett s
 bámulatosán elterjedt néplappjával a régi há-
 zától elszakított magyar népet igyekszik lelki
 közösségük kötelékében megtartani.

Tehát mindenekfölött az elismerés, a hála
 jele ez a választás, de annak a törekvésnek a
 kifejezése is, hogy Társaságunk immár közel
 száz éves törzsébe beoltsuk azt a nemes hajtást,
 melyet a magyar költészet, a magyar szépiro-
 dalom a legnehezebb viszonyok között termelt
 a szinte idegenné lett talajban, kimutatva faji
 jellegének hatalmas ellentálló erejét.

És még egyért becsüljük nagyra Gyallay
 Domokos irodalmi munkásságát: azért a tör-
 hetetlen hitért, mely belőle meggyőző erővel
 árad ki. A nemzeti jövőnkbe vetett hitéért,
 melyet nem tudtak megingatni sem a háború,
 sem az összeomlás átélt borzalmai, mely ol-
 hatatlanul ég, lobog keblében, amelytől átme-
 legedni akarunk mi is, mikor körünkbe tár-
 sunkkul fogadjuk, s mint ilyet üdvözöljük.

Belpolitikai hírek

Erdélyiek a regát ellen. Az erdélyi nemzeti párti képviselők Kolozsváron értekezletet tartottak. Az értekezleten Vajda Sándor volt miniszter tartott bevezető beszédet az ellenzéki román és magyar ujságok ellen. Az értekezletet azért hívták össze, hogy a mindinkább népszerűtlenné váló Nemzeti Párt bajait megbeszéljék. Orvosságot a bajokra nem találtak, de összeállították a regáti párttagozatok bűnlajstromát. Vajda nagyhangon kijelentette, hogy szét fognak ütni a regáti párttűtök között. Hir szerint Maniu levélben figyelmeztette erdélyi párthiveit, hogy ne idézzenek elő szakadást a román Nemzeti Párt-kebelében.

A szászok is ébrednek. A romániai szász nemzet egyik vezető politikusa, Brandesch Rudolf arról híres, hogy mindig a román kormány szekerét tolja s különösen a magyarság ellen szívesen intéz kirohanásokat. Brandesch ur ezt a tevékenységét olyan buzgalommal űzi, hogy a fajtája érdekeit is sárba tiporja, ha úgy kívánja a helyzet. Most aztán megelégték a szászok Brandesch ur buzgalmát és a Szász Nemzeti Tanács elhatározta, hogy ha Brandesch nem változtat magatartásán, kizárják a szász nemzeti szervezetből.

A kormány cáfolja a lemondásáról elterjedt híreket. Bukaresti ujságok állandóan arról írják, hogy a Mironescu-kormány napjai meg vannak számlálva s amint Mironescu miniszterelnök külföldről hazaérkezik a király azonnal meneszti a kormányt. A kormány hivatalos lapja ezzel szemben azt írja, hogy a kormány helyzete nem

rendült meg és a lemondásáról elterjedt hírek csak a liberális párt áskálódásainak a következményei. Azt is hirdeti a kormány, hogy a tervezett külföldi kölcsönt Románia meg fogja kapni és ennek segítségével az ország ki fog jábalni a gazdasági bajokból.

Titulescu lemond követi állásáról? Titulescu londoni román követ értesítette a kormányt, hogy állásáról lemond és elhagyja Londont. Titulescu elhatározását azzal indokolja, hogy a tisztviselők fizetésének leszállítása során az ő fizetését is leszállították és leszállított fizetéséből nem tud megélni. A kormány valószínűleg vizsgálat alá veszi Titulescu sérelmét és nem fogja engedni, hogy lemondjon állásáról.

Börtönben ülnek a titkos szervezetek vezetői. Zelea Codreanu, a vaskaróda főnökét, vezérkarával együtt letartóztatták és a vacaresti fegyházba kísérték. Hasonló sors érte a többi titkos szervezetek vezetőit is.

Tárgyalják a parlamentben a közigazgatási törvény módosítására vonatkozó javaslatot. A parlament megkezdte munkáját. A közigazgatási törvény módosítására vonatkozó törvényjavaslat vitája megkezdődött. A szenátusban nagy vita folyt arról, hogy szükséges-e módosítani a közigazgatási törvényt? A király — hir szerint — azt a kívánságát fejezte ki, hogy egyelőre hagyják változatlanul, amíg a törvényt a gyakorlatban kipróbálják.

Nemesak a székrekedésben szenvedőnek, hanem az egészségesnek is ügyelnie kell beleinek rendszeres tisztítására. Orvosának tanácsára vegyen be este 2—3 szen Artin dragéet és reggelre megkönnyebül.

* HIREK *

Az EMKE algyógyi birtok teljes egészében kisajátított. Néhány héttel ezelőtt azt a közöltük, hogy az algyógyi mives iskolát az állam fogja adni az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesületnek. Az ügyben most váratlanul, moru fordulat történt. A Bukarestben székelő legfelső agrár bíróság tárgyalás alá vette az algyógyi EMKE birtok kisajátításának ügyét és azt épületesru együtt teljes egészében kisajátította. Csupán Kun Kocsásgróf sírját hagyta meg az agrár bizottság az E. M. K. E. tulajdonában. A román állam iget vetett véget annak a reménynek, hogy az algyógyi birtok újra szolgálni fogja a magyar művelődés ügyét.

Drágulni fog a posta. A postavezérigazgatósága tervbe vette a táviratok, képeslevelezőlapok, postai pénzes utalványok és utánvételes küldemények díjának felemelését. A tervezetet közlekedési miniszterium lett működő szakbizottság elfogadta s így a postai díjak emelése rövidesen érvénybe lép.

Mégis elvették a szatmári iparos otthont. Lapunk múlt mában irtunk arról a küzdeletről, amelyet Szatmár magyarpárosossága folytat székhatármegmentése érdekében. Az ügyben most szomorú fordulat következett be. Bukarestben mondták, hogy a szatmári iparos otthont Szatmár város lajdonát képezi és utasították a várost, hogy az áttelekkönyvezési iránti lépéseket haladéktalan tegye meg. A magyar iparos nagy áldozattal és fáradsággal felépített otthona tehát a várostulajdonába ment át.

Mit ér a rádió?

A legújabb idők egyik legsebbebb találmányát a rádiót, nemcsak ismertettük lapunkban, de meggyőződéssel ajánlunk is, mint a kultúra terjesztésének egyik leghatékonyabb eszközét. Talán ennek az ajánlásnak is része van abban, hogy a rádió Erdély magyar falvaiban is szépen elterjedt.

Mindenesetre elérkezett az ideje annak, hogy megkérdezzük: milyen szolgálatot tesz a rádió a kulturális haladásnak, terjeszti-e az ismereteket, nemesíti-e a kedélyt, oktat-e, szórakoztat-e?

Különösen tudni szeretnők, hogy falusi népünk megkedvelte-e a rádióval való hasznos és kellemes időtöltést? A nép kulturális életének irányítói bizonyosan megállapították már,

hogy mit ér a rádió, mik az előnyei és mik a fogyatkozásai? Hozzá tudnak szólni ahhoz, hogy a rádió mostani műsorai közül mi használható fel falun, mivel kellene a programot kibővíteni, az előadások tárgyát, nyelvezetét mennyiben kellene megváltoztatni? Vajjon ez a zene milyen hatással van a falusi dallamkincsére?

Egy szóval szeretnénk a rádió falusi szereplésébe belepillantani. Nagyon kérjük tehát ennek a kis cikknek az olvasóit: írják meg nekünk őszintén a rádióról szóló véleményüket és a rádióra vonatkozó óhajtaikat, Nagy szükségünk van ezekre a felvilágosításokra, hogy további tanácsainkat helyes irányban adhassuk meg az újabb érdeklődőknek.

Rablók garázdálkodnak Romániában. Resica környékén álarcos banditák veszélyeztetik a közbiztonságot. Legutóbb Boncu Vasilie gyári munkást támadta meg egy rablóbanda. A szegény munkásnak elszedték minden pénzét és revolver lövéssel súlyosan megsebesítették.

A Regátban egy nagyobb rablóbanda Candesti község állomását fosztotta ki. Az állomás személyzete és a rablók között fegyveres harc fejlődött ki. A harcban a banditák győztek, az állomáselőjáró súlyosan megsebesült. A rablók az állomásról minden elemelhető tárgyat elvittek és az összes pénzt elrabolták.

Isten büntetése. Csehszlovákia Leszege nevű községében egy Slosziár nevű evangélikus, tót pap volt a népszámlálási biztos. Egy asszonyt, kinek neve tót hangzású volt, nem akart magyar nemzetiségűnek beírni. Az

asszony erre megátkozta a papot, hogy lélekabló bűnéért a maga lelkével fizessen az Uristen előtt. Másnap a pap váratlanul meghalt. Csehszlovákia magyarsága Isten büntetésének beteljesedését látja az esetben.

Sikkasztó tisztviselő. A marosvásárhelyi dohányraktár főnökét Dorusán A. Jákobot letartóztatták. A vizsgálat során ugyanis a dohányraktár pénzkezelésében 400 ezer lej hiányt állapítottak meg.

Tanítók, lelkészek, szülők figyelmébe! László Marcella: Mesemondó királykisasszony című mesekönyve az „En kicsinyeim” kiadásában 10 lei és portó. Mint hogy a könyv annyira olcsó, hogy a portó majdnem a könyv feleárát tenné ki, sőt utánvéletlen esetén meghaladja a könyv árát, legelőnyösebb 5—10 darabonként rendelni. Megrendelhető Minervánál, vagy lapunk kiadó hivatala utján.

* sepsiszentgyörgyi adóhivatalban csak románul lehet bejelenteni. A sepsiszentgyörgyi pénzügyigazgatóság vezetője szigorú dekrétumot adott ki, hogy az adóhivatalban a közönséggel csak románul lehet érintkezni. Elképzelhető tehát, hogy ez a türelmetlenség az adófizetésnek külsőben is bonyolult menetét annyira megnehezíti. Hiszen sepsiszentgyörgyön az adófizetők kilencvenszázaléka csak magyarul tud beszélni.

Ajálal erdőlés közben. Székelycsaládra 27 éves csikszentkirályi grófnak az erdőről fát szállították. Utközben Székely Gyula megcsúszott a szekérről és a kerekek között került. A megterhelt szekér ártottroncsolta a fiatal gazda fejét. Székely Gyula sérüléseibe a helyszínen belehalt.

Udvarhelyen kultúrházat építenek. Az udvarhelyi polgári Önképző Egylet 30 éves fennállásának ünnepén kultúrház építését határozta el. A hatóságok összehozására a Népi Minisztérium gyűjtést engedélyezett 1, 2, 5, 10 és 20 lejes téglajegyek eladásával. A díszgyűlés ezen téglajegyeket kiadta és az 500 L, illetve annál nagyobb összegű adományok megörökítésére egy Aranyoknyvet is fektetett fel, utasítva az egylet előjáróságát, hogy a gyűjtést ezek alapján azonnal kezdje meg. Hisszük és reméljük, hogy ezen nemes ügyet a magyarországi egyakaratu lelkeselekkel karolja fel. Hozzunk mindnyájan áldozatot az udvarhelyi kultúrház felépítése érdekében!

Aki fiatalságát tartósan megőrzi, az őrizni, reggelire, uzsonnára rendszeresen Ovomaltine-t szedjen.

A székelykeresztúri Főgimnázium megmentéséért. A Véndiákok Intéző Bizottsága a következő kiáltványt bocsátotta ki:

Keresztúri Véndiákok! Magyar Eklézsiák! Tanügybarátok!

Amint ismeretes, a székelykeresztúri unitárius főgimnázium fennállását halálos veszedelem fenyegeti.

Egyetlen mód van még megmentésére. Ezt az egyetlen módot az unitárius Egyházi Főtanács így jelölte meg: „Ha a keresztúri gimnázium előljárósága a felső tagozat fenntartásához szükséges anyagi feltételeket előteremtheti, továbbra is fenntartja a főgimnáziumot.”

A gimn. előjáróság erkölcsi kötelességének érzi a Főtanács adta törvényes jogával élni és a Főgimnázium megmentésére minden lehető megtenni. Komolyan számot vetett a lehetőségekkel és úgy találta, hogy meglehetősen az iskolát menteni, ha azt áldozatra készen sokan akarják.

A mostani nehéz gazdasági viszonyok között is minden jó magyar segíthet, ha akar, mert nemcsak pénzzel lehet az iskolát támogatni, hanem tűzifával, gabonával és egyéb terményekkel is.

Jól értse meg mindenki, most arról van szó, hogy a legmagyarabb vármegye ismét szegényebb legyen-e egy magyar kultúr bástyával?

Az iskola megmentésének lehetősége határidőhöz van kötve: 1931 május 1-ig biztosítva kell lennie az 1931—32-ik iskolai évre szükséges összegnek. Éppen ezért, senki se késlekedjék! Mindenki gondoljon arra, hogy kétszeresen ad, ha gyorsan ad. Mindennemű adomány, vagy megajánlás a gimnáziumi előjáróság címére küldendő. A kereszt-

túri vendiákok Intéző Bizottságának nevében, Székelykeresztúr, 1931 január hó; magyar testvéri szeretettel: Dr. Elekes Dénes s. k. biz. elnök. Péter Lajos s. k. biz. jegyző.

Helyreigazítás. Vettük az alábbi sorokat: „A Pataki Istvánnál történt tüzesetnél az uzoni Önkéntes tűzoltóság 3 fecskendővel vett részt. Mialatt az egyik fecskendő elromlott, az alatt is dolgoztak az uzoniak egy targonca fecskendővel. Az oltásnál az összes uzoni cséplőgép-tulajdonosok résztvettek. Egy uzoni tűzoltó.”

Iskolásgyermekeket meghűléstől, náthától mentesít Anacot pasztilla rendszeres szopogatása. Egy fiola ára 37.— lej.

Hogyan kezelik az udvarhelyi kórházban a pénzt? A segesvári betegsegélyező pénztár az udvarhelyi kórháznak 172 ezer lejnyi összeget utalt át. A kórház igazgatósága azonban a pénzt nem kapta meg. Vizsgálatot vezettek be és kiderült, hogy a 172 ezer lejt Bercan Dragos gondnok magának tartotta meg, sőt ezenkívül még 300 ezer lejnyi összeget sikkasztott el a kórház pénztárából. A bűnös tisztviselőt le tartóztatták és az ügyészégi fogházba kísérték.

Egy debreczeni honvéd most érkezett haza hadifogságból. Szenyák István honvéd 1915 évben orosz fogságba esett. Sok viszontagság után több magyar hadifogollyal együtt egy fekete-tengeri szigetre került, ahol kényszermunkát végzett. Egy magyar hajóskapitány segítségével sikerült a szigetről megszöknie. Szenyák István most kalandos utazás után gyalog Debreczenbe érkezett. Családjáról senki sem tudott Debreczenben felvilágosítást adni. Szenyák most a rendőrség útján kereseti családját.

A has teltsége, májtájé-
dalmak, emésztési nehé-
gyomorbélhurut és sárga-
természetes „FERENC JÓZ-
keserűvíz használata által
szüntethetők és az agy. a
tüdő vagy szív felé irányul-
túlulások ellensúlyozhatók.
mor és bélspecialisták igaz-
hogy a „FERENC JÓZSEF-
zel, különösen az ülő életm-
vetkeztében jelentkező baj-
nagyon kedvező eredmén-
érnek el. Kapható gyógy-
rakban, drogériákban és f-
üzletekben.

Művelődési mozgalom

SZINIELŐADÁS MAGYAR KEREKÉN. A magyarókeres formátus nőszövetség színi adással egybekötött estélyt rendezett a ref. iskolában. Az estét Barabás Árpád lelkeszt tartott nulságos felolvasást figyelmeztetve ajánlva a hallgatónak a B. szorgalmas olvasását. Barabás Árpád ngyszerű bevezető szövege után a műkedvelők hangnagyságú előadások következtek. A színi előadások között az elő. Színre került Gyallay Deakó: „Mihály szerencsésje” és „Az asszony hangja” című vígjátékok. Büky Györgytől: „Táncos Féri fogsága” című cigány táncjáték. A szereplők mindannyian de a szereplők méltóan megállították a kezét. Szerepeltek Tamás Árpád, Tamás Kata, Péter Erzsébet, Ilona, Demeter Eszter, Timon Kálmán, Péter István, Tóth György, Péter György, Péter György, Péter György baresai. A tanítás és rendezés fáradságos munkáját Benkő Etelka tanár végezte nagy lelkiismerettel és tudással. Köszönet illeti a rendezésben való közreműködésért Tamás h. Istvánt és Tóth Ferkó György egyháztagokat.

Szabadalmi törvény

megjelenik magyar nyelven kaptatásban a nemzetközi egyezmény és sok hasznos tudnivaló. Ára előre fizetve 50 lei, utána 65 lei.

VASS A. szabadalmi ügyvéd. Cluj-Kolozsvár, Str. Drágalina (volt Fellegvári-út)

Könyvkereskedésekben is kapható.

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC



Termeljünk lent!

Az alábbi kérdést figyelmébe ajánljuk gazdasági szerveinknek. A len-értékesítés megszervezésével komoly hasznára lehetnének gazdáinknak. Cikkünk egyben felelet több tanácskérő levélre.

A mai alacsony gabonaárak mellett a számitó kisgazdának arra kellene törekednie, hogy gazdaságában csak annyi gabonát termeljen, amennyi családjának szükségletére és állattjai takarmányozására elegendő. Piaci eladásra nem volna szabad gabonát termelni, termeljünk helyette ipari növényt, például lent. De mielőtt valaki rászánná magát a len termelésére, legelőször is az árát kell tudnia. A lentermelő már a vetés előtt tudja, hogy mit kap a terméséért. A lengyárak rendszeren már előre megveszik a termést, a gazdákkal szerződést kötnek, úgy, hogy árcsökkenés nem lehet.

A len jó talajmunkát kíván, csak akkor várhatunk jó termést, ha a talajmunka kifogástalan. Utóbbi években egyes helyeken próbálkoztak a len termeléssel, voltak évek, amikor egészen jó termést kaptak, de ha az időjárás nem volt kedvező, még a vetőmag árát sem kapták meg a termés értékéből. Ott, ahol egyik évben sikerül a másikonban nem a lentermelés, ott bizonyára a föld alkalmas volt a termelésre, csak a talajmunkában lehetett a hiba.

A lent termelhetjük a száráért, azaz rostért és másodsor a magjáért. A lenmagot ki szokták préselni, kipréselt lenmagolaj jól értékesíthető, a préselésnél visszamaradt pogácsa pedig igen hasznos takarmány, amit gazdaságosan lehet használni fejős tehének és növendékállatok takarmányozására.

Len termelésére hűvös, csapadékos vidék alkalmas, a tavasz ne legyen tulságosan meleg és ne legyen csapadékban hiány. Ugyanazon földben egymásután nem szabad vetni, mint a kendert, csak minden negyedik esztendőben. Tulságosan buja föld nem jó, mert ilyen földben könnyen megdől. Legjobb helyre akkor kerül, ha répa, vagy burgonya

után vetjük, lehet vetni korán lekerülő tengeri után is, továbbá gabonaneműek után. A len apróra megmunkált, gyommentes földet szereti. Elengedhetetlen talajmunkája az őszi szántás, ha tavaszi szántásba vetjük, nem várhatunk megfelelő termést. Ha gabonafélék után vetjük, aratás után a tarlót felszántjuk egészen sekélyen és ősszel mélyen megszántjuk, ha tengeri után vetjük csak ősszel szántjuk meg mélyen. Vethetjük a lent lóhere és lucerna után is, de a tarlót már nyáron sekélyen felszántjuk és ősszel megkapja az őszi szántást.

Jó erőben lévő földeken istálló trágyát ne adjunk közvetlen a len alá, mert a rost minőségét rontja. Legjobb mindig az előző évben trágyázott föld. Ha földünk sovány volna, adhatunk jó érett istállótrágyát, de nem sokat és ezt még nyáron az őszi szántás előtt alá kell szántanunk. Mütrágyák közül foszfor és kálitrágyát adhatunk, különösen akkor, ha a föld két évvel korábban volt trágyázva. Superfosztfátból katasztrális holdankint szórva 150 kilogrammot és a 40%-os káliból 40 kilogrammot.

Vetőmagot rendszeren a gyár adja. A vetőmag mennyisége attól függ, hogy miért is termeljük a lent? Ha rostra termeljük, kat. holdankint 90—100 kg.-ot, ha magra termeljük, kat. holdankint 60—70 kg.-ot vetünk el. A vetés ideje mindig az éghajlati viszonyoktól függ. Ott, ahol a tavasz száraz, márciusban szokták vetni, csapadékos vidéken április a legjobb vetési idő. Kora tavasszal még vetés előtt, amint rá lehet menni a földre, az őszi szántást megboronáljuk, vetés előtt újból boronálunk, ha rögös volna hengert is használhatunk. A lenmag akkor kerül jó vetőágyba, ha a föld egészen apróra el van munkálva, nincsenek benne rögök és az teljesen gyommentes. Vetése történhetik géppel és kézzel. Ha géppel vetünk, a sortávolság ugyanakkora, mint a gabonaféléknél. A magot 2—3 centiméter mélyen szabad csak elvetni. Vetés után újból boronálunk.

Márciusban és áprilisban elvetett mag 10—15 nap, áprilisban elvetett mag 6—10 nap alatt ki kel. A lennek igen fontos ápolási munkája a gyomlálás, ha már 10—15 centiméterre megnő azonnal megkezdhetjük, kelés után körülbelül 2—3 hétre megnő már ilyen nagyra. Gyomlálni csak a bimbózás megkezdődéséig szabad.

Ha a lent rostjáért termeljük, a teljes beérést nem szabad bevárnunk. Rostra termeltet kinyőjük, a magra termeltet sarlóval vágjuk le. Kinyött vagy learatott lent két három napig renden hagyjuk, úgy, hogy a szél jól átjárhassa a prizmákban ferdén rakjuk össze feje mindig felül legyen. A rost minőségére igen nagy befolyással van, ha rendben megveri az eső. Ha már elég jól megszáradt a prizmákban és még nem lehet a gyárba szállítani, berakhatjuk szelős pajtákba vagy a szérüs kertbe asztagba, teteje szalmával betakarandó.

Mielőtt a gyárba beszállítanók, ha a magot nem adtuk el, le kell lomolnunk, a lenpolyva a benne lévő apró magokkal értékes takarmány.

Várható termés, ha jó erőbe lévő földbe vetettük és a talajművelés is kifogástalan volt kat. holdankint, ha rostra termelünk 20—25 mázsa rost és 3—4 mázsa a mag, ha magra termelünk 15—18 mázsa rost és 10—15 mázsa a mag.

Gyárak rendszeren a nyövés előtt helyszíni szemlét tartanak, megállapítják, hogy a termésből mennyi az első, második és harmadik osztályu, mert az ára osztályok szerint változik. Szemle eredményet legjobb mindig írásba foglalni, amit aláír a termelő gazda és a gyár megbizottja, valamint két tanu, így aztán az átvételnél nem lehet semmi vitának helye és nem lehet újabb osztályozást csinálni.

Szentannay Dénes,
okleveles gazda.

Igazságtalanságok történtek a dohánybeváltás körül. Nagykároly vidékén most váltják be a termelőktől a dohányt. A dohány beváltásnál az állami kiküldöttek önkényesen járnak el. A beváltott dohányt kilónként 6 lejjel fizetik, ha azonban valamelyik gazdánál az ellenőr által bejelentett mennyiségből hiányzik, a termelővel kilónként 250 lej büntetést fizettetnek. *Szentkirály és Bere* községek dohánytermelőit érték a legnagyobb sérelmek. Valószínűleg azért, mert mindkét község lakói kizárólag magyarok. Itt a dohánytermés legnagyobb részét elégette a román inspektor. A lakosság azt sem tudja miért, mert az inspektoral románul nem tud értekezni.

PIAC

Az egész világon Romániában legolcsóbb a búza. Jellemző a romániai állapotokra, hogy az egész világon Romániában a legolcsóbb a búza. A kormány teljesen erőtlenné mutatkozott a mezőgazdasági termények ár-

nak szabályozásánál. Lejben kifejezve, a világpiacra 100 kilónként a következő árak vannak jelenleg érvényben:

Magyarországon	464 lej
Angliában	400 „
Amerikában	500 „
Romániában	280 „

A kereskedők számolnak az-
zal, hogy tavasz fele a gabona-
árak emelkedni fognak.

Piaci árak Szatmáron.

Buza 300—310, rozs 190—200, árpa 240—250, zab 320—330, szemes kukorica 260—270, csöves kukorica 150—160, zabos bükköny 350, bükköny 420, lóhere 3 ezer 600—3 ezer 800, lucerna mag 3 ezer, napraforgómag 360—370, kendermag 450—500, kölesmag 300, fehérpaszuly 500, korpa 140 lej mázsánként.

A disznó árak nagyot estek. Minőség szerint 22—27 lejjel fizetik a disznó kilóját élősúlyban.

Allatárak élősúlyban. Gyenge minőségű vágó marha 8, jó minőségű 10, elsőrendű hizott marha 13—16, szópó-borju 18 lej élősúlyban, kilónként.

Piaci árak Székelyudvarhelyen.

Buza 65—72, rozs 50—55, árpa 50—55, kukorica 45—48, zab 28—32, krumpli 16—18 lej 20 literes vékánként.

Cserepet, földgázzal égetett, fagyállót, tartóst

»Terrasit« nemes vakolatot, templomok vakolásához, mely szintartó, viharálló, javítást nem igényel. Cementlapot izléses kivitelben, különböző színben és motívummal előnyösen szállít a

HERCULES S. A.
Diciosánmárfin-Dicsőszentmárton.



AMBROSI, FISCHER & CO.
AIUD — NAGYENYED

Az őszi szállítás megkezdődött. Aki biztos eredményt akar elérni, ültessen fákat, bokrokat stb. az őszi folyamán. *Arjegyzék kívánatra díjtalanul*

MULATTATÓ

ISTEN ÁLDASA.

*Bármit cselekszünk, hasztalan —
Csak múltó percnak épül;
És eltűnik majd nyomtalan
Isten áldása nélkül.*

*Ki jóra ösztönöz, segít,
Ki mindnyájunknak atyja,
Munkáink apró köveit
Szilárdan összetartja.*

*A jó Isten megszenteli
A kezdetet s a véget;
Szívünk virággal lesz teli,
Ha az ő napja éltet.*

*De bármi épül, hasztalan,
Csak múltó percnak épül
És el fog tűnni nyomtalan
Isten áldása nélkül.*

Rudnyánszky Gyula.

A csodálatos kalapok.

A Hököm-utcában volt egy ház. A kapuja mindig be volt zárva, az ablakai is le voltak függönyözve éjjel-nappal. De az volt a legcsodálatosabb, hogy mindennap más-más valaki jött ki a kapuján. Egyik nap egy öreg pápaszemes bácsi, a fején cylinderrel. Másik nap egy drótostót, hátán üvegesláda, fején tót kalap volt. Harmadik nap egy katona, a fejebubján katonasapkával.

— Ejnye, de csodálatos egy ház ez! Ugyan kik laknak benne? — gondolta Veréb Pista s elhatározta, hogy megtudja.

Lesbenállott a ház kapujánál és várt.

Nemsokáig kellett várnia. Egy molnár jött ki a házból, a fején lisztes molnársapka. Veréb Pista elébe állott.

— Bácsi, itt lakik maga? — kérdezte.

— Itt.

— Tegnap egy katona jött ki innen — olytatta Veréb Pista — az is itt lakik?

— Az is, — mosolygott a molnár.

— Hogy lehet az? — csudálkozott Pista.

— Hát ha megigéred, hogy senkinek sem szólsz arról, amit látni meg hallani fogsz, meg tudhatod! — mondotta komolyan a molnár.

Pista megigérete. A molnár pedig kinyitotta a kaput s bevezette Pistát a házba. Sok-sok szobából állott a ház. Minden szobában tele volt a fal fogassal. Minden fogason egy-egy kalap volt. Semmi más nem volt a szobákban egy ágyon kívül, csak fogas meg kalap. S ahány kalap, annyiféle. Volt ott tűzoltó-sapka, utcaseprő-kalap, hordár-sapka, cylinder s ezer meg ezerféle puha meg kemény, kalap és sapka.

— Mire való ez a sok kalap meg sapka? — kérdezte csudálkozva Pista.

— Ez az én büntetésem — magyarázta a molnár.

Pista most még jobban csudálkozott s hallgatott.

— Látom, hogy csudálkozol, — mondta a molnár — hát megmagyarázom. Én szabómeister voltam és sokáig elégedetten éltem. De egyszer meguntam a mesterségemet s így sóhajtottam:

— Most épen karácsony van. Hogyha nekem valamit ajándékozni akarna a kis Jézus, én ajándék helyett azt kérném tőle, hogy legyenek akármi, csak szabó ne! Épen akkor kopogtatott be hozzám egy öreg ember. Meghallotta sóhajtasomat. Kézenfogott s elvezetett ebbe a házba s azt mondta: „Hallottam a kérésedet, s teljesíteni akarom. Látod ezt a sok kalapot? Mindegyik kalap más-más mesterséghez tartozik. S neked mindennap más kalapot kell feltenned! Aznap az lesz, amilyen kalap éppen a fejedben van.” Ma például molnár vagyok, mert molnársapkát kellett feltennem. Tegnap tűzoltó voltam, tegnapelőtt inas, holnap miniszter leszek, holnapután vendéglős. De addig nem lehetek megint szabó, míg valamennyi kalapot nem viseltem.

Pista csak hallgatta s felsóhajtott:

— Ó, de szeretnék én is ilyen kalapokat! Mindennap mást tennék fel! Legalább mindennap más ember lennék!

A molnár ránézett.

— Komolyan akarsz ilyen kalapokat? — kérdezte tőle.

— Akarok! — felelte Pista.

A molnár pedig még egyszer a szemébe nézett a fiúnak s ezt mondta:

— Én már megbántam, hogy más akartam lenni, mint ami voltam. Te is megbánnád.

— Nem bánnám én meg soha!

— Jól van! Ma seperj kéményt! — mondta a molnár.

Azzal levette az egyik szegről a kéményseprő-sapkát és Pista fejére tette. Abban a pillanatban kéményseprő lett a gyerekből. Pista fogta létrát meg a seprőket s elindult kéményt seperni. A maguk házába ment, hogy kiséperje a kéményt. Az édesanyja éppen a konyhában süített-főzött.

— Édesanyám! — szólította meg Pista.

— Az én fiam az iskolában van — mondtotta az anyja. — Maga pedig talán megboldondult, hogy anyjának szólit? Jobb lesz, ha felmászik a kéménybe és kisépri!

Mit tehetett Pista? Felmászott a kéménybe s kezdte seperni. A sok korom mind a nyakába hullott. Alulról pedig szállt fel a füst meg a szikra. Tele lett a szeme-szája füsttel, korommal. Melege is volt nagyon, mert fűtöttek alatta. Köhögött, prüszkölt, krárogott, izzadt. Alig várta, hogy elmuljék a nap. De még huszonöt kéményt kellett aznap kisépernie. Estére olyan volt a sok koromtól, füsttől, mint egy szerecsen. Alig állott a lábán. Örült, mikor beesteledett s visszament a csudálatos házba aludni.

— No, hogy tetszett a kéményseprés? — kérdezte másnap a molnár, aki már akkor miniszter volt, mert miniszteri kalapot tett a fejére.

— Sehogysé! — felelte Pista. — Inkább lennék cukrászinas! Akkor annyi cukrot ehettek, amennyit akarnék!

Hamar a fejébe nyomott Pistának a miniszter egy cukrászsapkát. Egyszeribe cukrászinas lett Pistából s elindult a cukrászdába dolgozni.

— De későn jöttél ma! — fogadta a cukrász haragosan s jól hátbavágta.

Azután egy kanalat nyomott a kezébe.

— Verd ezt a habot! — parancsolta. — De bele ne nyalj, mert el talállok nadrágot! Verte Pista a habot, de nem tudta megállni, hogy meg ne izlelje.

Csak egy kicsit! — gondolta. — No, még egy kicsit, hisz meg se látszik! — mondogatta magában.

A sok kicsiből annyi lett, hogy elesap a hasát s elkezdett jajgatni:

— Jajj! Jajj!

— Hát téged mi lelt? — kérdezte a cukrász.

— Semmi.

De a cukrász nem hitte. Megnézte a habot. Hát látta ám, hogy Pista alig hagyta belőle valamit!

— Gyere csak! — fogta fülön. — Éde hab kell neked? — s a hasfájás tetejébe még jól el is narágolta.

Szegény Pista örült, mikor végre lefeklyett megint a csudálatos házban. Másnap már katona akart lenni, harmadik nap tancsmenter, azután tanító, rendőr szakács. De valamimódon minden hivatalában nagyon póruljár. Végre is megunta a sok bajt!

— Inkább tanulok! — gondolta s rimázkodni kezdett a kalapok gazdájának.

Könyörgött neki, hogy adja vissza a kalapját, mert ő megint csak Veréb Pista akart lenni!

Pista visszakapta a kalapját s boldogament haza. Otthon nagy örömmel fogadták mert már azt hitték, hogy elveszett. Bezzeg szorgalmasan tanult ezentul Pista! A csudálatos házból pedig mindennap más-más foglalkozásu ember jött ki ezután is.

Egyik napon végre a szabó jött ki belő nagyboldogan. S azután senki más.

A szabónak is kitelt a büntetése, mert már minden kalapot megpróbált. Végül még csak szabó akart maradni. Az, ami legelőszö volt.

P. Abrahám Ernő.

Minden magyar ember jegyezze jól meg,
hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„Minerva Biztosító“ R.-T.

tehát magyar kötelesség biztosítását ide átadn.

Apróságok * Adomák

639 lakosa van a Pápai államnak. A Vatikán-város népszámlálásával most készültek el. Eszerint a város lakóinak száma 639. Nemzetiségük szerint ezek közül 495 olasz, 118 svájci, 8 francia, 8 birodalmi német, 3 spanyol, 2 hollandus és egy-egy osztrák, norvég és etiopiai.

Megállapítás.

— Az első férjem okosabb volt, mint te.

— Hogyan vett akkor ő is feleségül téged?

Tanácsadó

Minden tanácskerő levelehez mellékelendő 20 le.

Lesoványodott, erőtlen, vérszegény tüdőbajos betegek részére áldás a Grasin erőtápszer. Lapunk hátlapján levő hirdetésükre felhívjuk figyelmét.

H. M. 1. Jogosan követelheti a temetési költségek fejében az önnök hagyott termés értékét. **2.** Aki segítette a házat építeni, annak nem jár semmisen ezen munkájáért, tekintettel arra, hogy szivességi munka volt.

A. Gy. Irja meg, hogy milyen községi adó érdekli. Községi adó nincsen, de a községeknek jogukban áll különböző taksákat kivetni. Ez meg van állapítva legtöbbször határozott összegben és nem aszerint, hogy iparos vagy földmivesre alkalmazzák.

A. L. 1. Az ingatlan átrubázására vonatkozó szóbeli ígéretből jogot szerezni nem lehet. Írásbelileg szükséges. **2.** Ha a férj-és feleség együtt keresnek de a pénz csak a férfi nevében van a bankban, ez elegendő válóok, az esetben, ha a férfi nem hajlandó a dolgokat megváltoztatni.

B. J. Több helyen érdeklődtünk, de kérésének nem tudunk eleget tenni. Amint értésünkre adták, a búkkfeszben olyan költséges, hogy üzemekben nem alkalmazzák, csak kis mennyiségben árulják a kereskedések a háztartások számára.

Vigyázz!

mert nem minden fémtisztító

SIDOL

Sz. J. A közigazgatási törvény 103. §-a értelmében a községi tanács határoz a község érdekeire vonatkozó összes kérdések fölött. A törvény 104. §-ának első pontja értelmében különösen helyi érdekű kérdés az elemi alapvető, szak- és középiskolai oktatásra vonatkozó kérdések és különösen községi iskolák építése, javítása, a tanfelszerelés megszerzése. A törvény ezen szakasza módot nyújt a községi tanácsnak, hogy a református iskola fenntartásához is valamelyes segéllyel hozzájáruljon. A kért segély megadása azonban nem kötelező a községre. A törvény 460. §-a értelmében a nem kötelező kiadások csak az összes kötelező kiadások fedezése után rendelkezésre maradt anyagi eszközök határáig irányozhatók elő és hagyhatók jóvá.

Amennyiben a község költségvetése a köteles kiadások fedezése mellett, bevételi felesleggel is bírna, ezen bevételi feleslegből a kért segélyt — póthitel nyitás mellett — a község megadhatja, ellenkező esetben a kért célra segély nem szavazható meg.

Amennyiben a község minden elfogadható és alapos indok nélkül tagadná meg a kért segélyt, a hozott határozat a törvény 245. §-ának 5-ik pontja értelmében a vármegyei választmányhoz (Delegatua consiliului județean) felelbezhető meg, amely határozata pedig végső fokon a helyi felülvizsgálati bizottsághoz (Comitetul Local de Revizuire) felelbezhető. A felelbezés a közigazgatási törvény 567. §-a értelmében a hozott határozat közlésétől számított 10 nap alatt nyújtandó be.

V. J. Amennyiben a hegyközség alapszabályaiban nem foglaltatik intézkedés aziránt, hogy a hegyközség területén levő fák kiirtásának és a be nem ültetett területek miként műveltessenek, a hegyközségi közgyűlés összehívandó az ezen irányban elkészített pótszabályrendelet megszavazása céljából. Az így megszavazott pótszabályrendelet közö-

teendő a szokásos módon (dobszó, templomban való kihirdetés, kifüggesztés, stb.) és a kihirdetéstől számított 15 nap leteltével jóváhagyás végett a koolzsvári Miniszteri Igazgatóság földmivvelésügyi osztályához terjesztendő fel a vármegyei állandó választmány elnöke útján.

A pótszabályrendeletnek tartalmaznia kell azokat a megtorló intézkedéseket is, amelyekkel a nem engedelmeskedő birtokosok a pótszabályrendelettel előirt kötelezettségeik betartására kényszeríthetők. Ilyen megtorló intézkedés például az, hogy a kötelezettség elmulasztása esetén a munkálatokat a választmány a birtokos költségére jogosult elvégeztetni. Más megtorlás nem alkalmazható.

G. L. Az Erdélyben még érvényben levő 1894. évi XII-ik törvény-cikk 2-ik §-a értelmében a nyomásos gazdálkodás alá eső birtokoknál a birtokosság közgyűlése határozza meg azon módozatokat, melyek szerint a rétek használhatók. A törvény 3. §-a felsorolja azokat a területeket, melyek a nyomásos gazdálkodás alá nem tartoznak, ezek között nem szerepel az Önök rétje, mivel az nincs bekerítve. Van azonban a Földmivvelésügyi Miniszteriumnak több oly elvi jelentőségű határozata, amely hasonló esetekben a kérdéses területeket a nyomásos gazdálkodás alól kiveszi. Ez iránti kéréssel forduljon a törvény 8. §-a alapján a birtokossági közgyűléshez, melynek határozata a vármegyei állandó választmányhoz, ennek határozata pedig a Földmivvelésügyi Miniszterhez felelbezhető.

N. S. Ha a községben van állami rezerva, s ön be tudja bizonyítani, hogy a háboru előtt is gazdálkodott, kérnie kell, hogy az Ön számára is kisajátítsanak. Kérését a bizottsághoz kell intéznie, mely a községben végrehajtotta a kisajátítást.

L. G. Lupény. Ajánljuk a következő címeket Kolozsvárról: Brunner Oszkár Calca Reg. Ferdinand (Ferenc József-ut) 99. sz.; Pollák cég Piata Cuza Voda (Boeska-tér) 12; Demetter Jozsefin (votl Akontz cég) Piata Unirii (Főtér).

Cs. G. A helyi pénzügyigazgatóságon azt a felvilágosítást adták, hogy a kirótt adó helyes is lehet, tekintettel arra, hogy kérhették az ut és egyéb mellékes adókat, melyeket a kimutatásban nem szoktak jelezni. Az is lehetséges, hogy régebben háza után után nagyobb házbért kapott — ebben az esetben a pénzügyi közegek nem vehetnek tudomást a megváltozott helyzetről. Ajánljuk — a kapott tanács alapján — hogy még ebben a hónapban (a végső terminus február 1.) kérjen ívet az adóvallomásra s azt kitöltve kérje az adó leszállítását. Ha az illetékes pénzügyigazgatóság nem annak a vallomásnak (declaratie) alapján veti ki az adót, felebbezzen a végső hatóságokhoz.

Parajdi előfizető. Az Erdélyi Magyar Földhitelintézet részvényesei csak földbirtokkal rendelkező gazdák lehetnek és a Földhitelintézet csakis földbirtokokra folyosíthat kölcsönt. A nagyobb bankok foglalkoznak pengő és dollár kölcsönök folyosításával, melyek habár nem amortizációs kölcsönök, a kamatjuk lényegesen alacsonyabb a belföldi kölcsönök kamatánál, körülbelül 12 százalék.

F. K. 1931. január 1-étől kezdődőleg egyetlen erdőmérnöknek sincs igénye sem az államtól, sem más erdőbirtokosoktól sem tűzifa-, sem földilletményre. — Ellenben az erdőgondnok (az Ocol Silvic vezetője) tartozik a kezelése alatt álló erdőkben az évi rendszeres vágásokat is díjtalanul, tehát napidíj és fuvar költség felszámítása nélkül kijelölni, — nemkülönben a vágások beerdősítésének megförtentét is ugyanígy ellenőrizni. Ha a birtokos egyéb munkálatok elvégzéséhez kívánja az erdőgondnok szolgálatait igénybe venni, úgy köteles az erdőgondnok uti-és ellátási költségeit fedezni.

Dr. K. P. 1. Ha igazolni tudja, hogy az uradalomnál tényleg voltak le tőle nyugdíjjarulékok. 2. Ha a szerződésben ki volt kötve a nyugdíj. 3. Ha annyi időt szolgált az uradalomnál amennyi a nyugdíjra szükséges, akkor perelheti az uradalmat. Az állam kifizette a végkielégítést, így itt törvényes követelése nincs.

Szerkesztői üzenetek

A második naptár-expedíciót folytatjuk s febr. elején befejezzük. Ismétellen hangsúlyozzuk tehát, hogy a hátralékosoknak még alkalmuk van a pénz beküldésére, mert azoknak, akik legkésőbb február 5-ig beküldik előfizetési tartozásukat, azoknak a naptárt föltétlenül elküldjük.

Sch. F. Csanálos, U. I. Csokaly, H. M. Zselyk, L. P. Istensegits, Cs. T. Cserna, B. J. Bodola, D. M. Hosszuaszó, V. F. Vadász, D. A. Szolokma, K. J. Haró, Gy. F. Szalacs, K. F. Bölön, O. S. Szentdemeter, P. S. Tatrang, E. A. Szilágyagnyfalva, F. J. Margitta, ifj. Cs. A. Krizba, Sz. Gy. Bonchida, B. S. Kurtapatak.

Itt felsoroltak az új előfizetőkért lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mély tiszteletünket, hálánkat és köszönetünket. Bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

S. T. Mezőfény. Kérésével forduljon a Hitelszövetkezetek Országos Szövetségének Központjához, Cluj-Kolozsvár, Str. Memorandului (v.-Unió-uta) 21. A szövetség most ugyanis programjába vette a tejszövetkezetek szervezését.

S. J. Székelyföldvár. Verseiben szép gondolatokat dolgozott fel, de formai gyarlóságok miatt nem ütik meg a közölhetőség mértékét.

Többeknek. Lapunkban közölt „Gyermektelen hivatalnok házaspár 12—13 éves gyermeket magához venne” szövegű apróhirdetés már tárgyaltalan s így az érdeklődőknek ezirányú levelezései lapunkhoz már nem vezethetnek célhoz.

N. A. Sorsjegye az eddigi huzásokon nem nyert.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: K. A. és Br. I. Torja 170—170, V. L. Torja 100 (r. 1931. ápr. 15-ig), Sz. M. Felsőrákos 175, Cs. L. Sepsibiúkszád 175, S. F. Nagyölyves 175, L. I. Kohóvölgy 175, M. M. Magyarigen 170, T. B. Gagy 175, id. L. M. Torockó 330, N. G. Margitta 175, S. J. Ege 330, F. K. és T. E. Adorján 170—170, N. A. Szamosardó 175, D. E. Rákosterebes 175, D. A. Magyardéce

170, B. A. J-ó Unoka 215 (r. 1931. dec. 31-ig) Sm. J. Miszibánya (rég. hátralékért), N. E. Igazfa 6800, T. A. Mezőbaj 175, M. Ángyos Szentegyházsfalu 175, I. Tekerópatak 170, H. I. Tekerópatak 170, S. S. Uzon 170, G. Sepsiszentkirály 170, B. Sz. Dobó 170, B. J. Szapárfalva 170, Id. J. Szapárfalva 170, B. M-né Szapárfalva 170, D. Gy. Karánsebes 170 (r. 1930. december 31-ig), B. Bánffyhunad 170, N. A. Nyárád magyaros 170 (r. 1930. dec. 31-ig), B. D. Nagyerce 170, Ifj. F. I. Erdős nád 175, Ifj. M. J. Erdős nád 175, Id. M. P. Erdős nád 175, K. M. M. Vajdaszentivány 175, S. Marosvásárhely 170, Hitelszövetkezet 170, Ifj. M. A. Holtmar 175, B. I. Székelykál 175 Lej.

A szerkesztésért felel:

GYALLAY DOMOKOS

Apróhirdetése

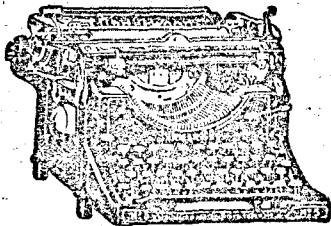
Apróhirdetések tarifája: Minden szó 5, vastagabb betűvel 6 lej. Legkisebb hirdetés 60 lej. A hirdetés keresők részére 20 szóig 8 lej. Előfizetőknek minden szó vastagabb betűvel 8 lej. Az apróhirdetési díj előre beküldendő.

Eladó 20 és ½ hold fekete homokos föld egy darabban a rajta levő épületekkel, szőlő és gyümölcsösökkel. A birtok a községtől 1 km-re van vasutállomástól 1½ km-re van egy hold ára 12 ezer lej. Az érdeklődők forduljanak B. Horvát Sándorhoz, Silindru—Érselény Bihar-megye.

Pályázati hirdetés. Róm. kat. kántor-tanítói állásra, haláleset miatt az állás azonnal elfoglalható. Aalpfizetés 150 lej, kántordíj havi 250 lej, tanítói fizetés 500 lej, állami segély 12.000 vagy 14.000 lej, 6 m. tűzifa, lakás, konyha, szoba, konyha, éléskamra, fürdőszoba, kamra, disznóól, 4 hold iskola, szántóföld, 4 hold kisajátított szántó, mely részben bevetve öszivel vetve. Tanköteles 45, e után fejenként 10 kg. buza, 1 hold minőségű kert föld. Jelentkezések írásban. Iskolaszéki elnök Ferenci András Igjár, p. u. J. slig, jud. Caras.

Írógépek

Smith Premier Nr. 60. Remington. Underwood és Corona írógépek gyári árban kaphatók.



Gyári raktár amerikai és német írógép és sokszorosító kellékekből Speciális javítóműhely az összes rendszerű gépek részére. Használt írógépekből nagy raktár.

KORMENDY MIHALY

Cluj—Kolozsvár,

Str. Reg. Maria (v. Deák F.-u.) 25.
Telefon 9—51. — Telefon 9—51

Gazdák Takarékpénztára Rt.

Cluj-Kolozsvár, Cal. Victoriai 33 (Ref. Theol.)
Telefon 19 sz.

Takarék betéteket a legelőnyösebben kamatoztat.
Váltókölcsonakat folyósít.

„Transsylvania” Bank Rt

Cluj - Kolozsvár.

Fiókiintézetek:

Torda,
Gyulafehérvár,

Marosujvár,
Maroshéviz,

Ditró,
Mócs

Gyergyszentmiklós,

Csikszereda,

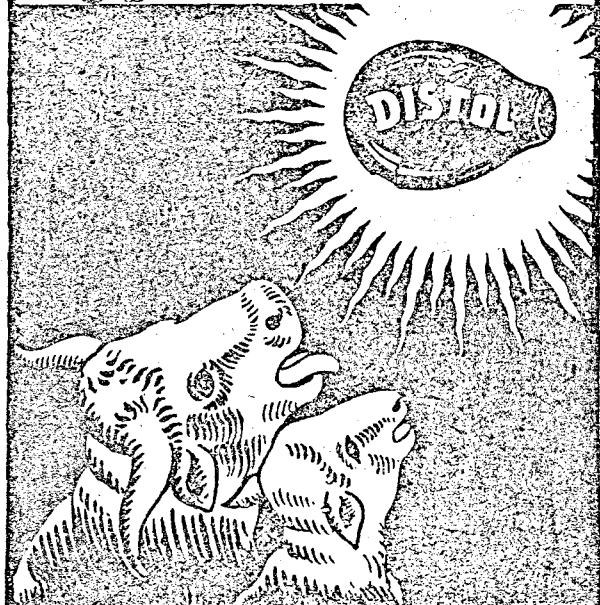
Csikszentmárton,
Kézdivásárhely.

Kirendeltségek:

Aranyosgyéres,

Ellogad betéteket, leszámítól
váltókat és bárhova
teljesít átutalásokat,
meghitelezéseket.

Egyetlen darab



DISTOL

EXPRES

*biztosan meggyógyítja
a mételyes juhot*
Darabja 14 Lei

ÓVAKODJUNK UTÁNZATOKTÓL
KÉRJÜK MINDENÜTT A VALÓDI FEKETE
TOKOKAT EZÜSTÖS DISTOL FELIRÁSSAL
KAPHATÓ GYÓGYSZERTÁRAKBAN ÉS DRUGÉRIÁRBAN
FŐLEBRÁKAT: **FREDERIC SPODHEIM & Co.**
BUCUREȘTI - BD. ELISABETA 55

Czeinaí Eszter:

CUKRÁSZAT ÉS HIDEG BÜFFÉ

II. bővített és javított kiadás
ára 140— Lei.

A könyv új kiadásában nemcsak a csinos, izléses tárlást tanítja meg tökéletesen, de a takarékos és kiadós főzésre, még a vendéglátásnál is. Ebből a szempontból is házartásnak nélkülözhetetlen. A könyv nemcsak kitűnő tanítási módszere, pontos utbaigazításai, legmodernebb receptjei, de olcsósága miatt is nagy kedveltségnek örvend.

Főbizomanyos o

MINERVA könyvkereskedés

Cluj-Kolozsvár Str. Reg. Maria Deák F.-u. 1

Vetőmagvak

gazdasági magvak
konyhakerti magvak
virág magvak
here magvak
takarmányrépa magvak
legmegbízhatóbb minőségben

szőlő, gyümölcs és állatvédelmi anyagok, mindennemű gazdasági cikkek

MEZŐGAZDÁK

Kereskedelmi Részv.-Társ.

Alapított az 1900 évben **ARAD** Alapított az 1901 évben

Árjegyzék kívánatra ingyen!

Lesóványodott, erőtlen,
vérszegény, tüdőbajos
betegek részére áldás a

„GRASIN“

erőtápszer. — Etvágy ja-
vító, erősítő, vérképző
hatása szembeűnő.

Kapható: gyógyszerárakban és Dr. Nagy Árpád gyógyszerárában
Cluj-Kolozsvár, Calea Moşilor. — Egy doboz 120 lei. Postán küldve
135 lei. Egy teljes kurához 5 doboz 600 lei bérmentve, utánvétellel.
Használati utasítás minden dobozhoz mellékelve.



Gyümölcsfaoltványok

diszlák, diszcserjék, rózsák, szőlő-
oltványok, amerikai alanyvesszők
legutányosabb beszerzési forrása
gróf Bethlen László faiskolája
és szőlőoltványtelepének Reteag-
Retteg, jud. Şomeş.

**Mezőgazdasági Bank
és Takarékpénztár Rt**

Cluj-Kolozsvár, Cal. R. Ferdinand
(v. Wesselényi Miklós-utca) 7. sz.

Fióktintézetek:

Dej-Dés, Beclean - Bethlen,
Cehul-Silvaniei-Szilágycseh
Jibou-Zsibó, Zălau—Zilah.

Affiliált intézetek:

A Nagyenyedi Kisegítő Tak.-pénztár
R.-T. Aiud-Nagyenyed és ennek
Uicara-Marosújvári fióktintézete. —

Saját tőkék:

60.000.000 Lei.

Foglalkozik a banküzlet minden
ágazatával. Átutalásokat bel- és
külföldre legelőnyösebben
és legpontosabban eszközöl. —

Engedélyezett devizahely

**Kolozsvári
Takarékpénztár és
Hitelbank Rész.-Társ.**
Cluj-Kolozsvár, P. Unirii (Főtér) 7.

Betéteket előnyös kamat mellett
fogad el és rendszerint fel-
mondás nélkül fizet vissza. —
Olcsó kölcsönöket nyújt.

Fiókjai: Dej-Dés, Dicsősánmartin-
Dicsőszentmárton, Alba-Julia-
Gyulafehérvár, Târgu-Murás-
Marosvásárhely, Oradea—Nagy-
várad és Timişoara—Temesvár.

Saját tőkéi 143 millió lei.

Affiliált intézetek:

Torda-aranyos várm Tak.-pénztár
Rt. Turda-Torda, Alsófehérvárm
Gazdasági Bank és Tak.-pénztár
Rt. Aiud-Nagyenyed, Udvarhely-
megyei Tak.-pénztár Odorheiu
Székelyudvarhely és Cristur—
Székelykeresztúr, Szászrégen-
vidéki Tak.-pénztár Rt. Reghin-
Szászrégen, Népbank Rt Hued.n-
Bánffyhungyad és Szamosújvári
Hitelbank Rt, Gherla—Sz.ujvár

Minden bankügyletet
a legelőnyösebben végez.
Áruraktárai a vasut mellett.

**Ingyen küldöm szőlőoltvány és
gyümölcsfa**

árjegyzéket mely az egész ország-
ban a legolcsóbb árakat és minden
szőlőbirtokosra nézve megfizethet-
len tanácsokat tartalmaz. — A saját
érdekében ne vegyen addig oltványt
vagy bármilyen fajta vesszőt, míg át
nem olvassa szőlészeti útmutatómat
Cim

SZÜCS J. szőlőtelepe
Diosig—Bihardiószeg
Jud. Bihor.

Biró Vencel:

KESERŐ SERBET

Ára 80—Leu.

Új történelmi regény a török hódol-
tság korából. A kiváló történettudós
ezuttal izgalmas meseszöveés kere-
tében tárja elénk a kor történetét.



A pénz előre beküldése ellenében
portómentesen küldi a

**MINERVA
KÖNYVKERESKEDÉS**

Cluj-Kolozsvár, Str. Regina Maria
Deák Ferenc-u. 1. sz.

Szőlőoltvány, gyümölcsfa

valamint gyökeres rippáriportális
és berlandéri szőlővesszőket meg-
bizható helyről telepítsünk.

Ajánljuk 20 év óta fennálló

telepünkről garantált fajtisza minden
betegségtől mentes duggyökeres
szőlőoltvány és gyümölcsfainkat. —
Tekintettel az évi nagy keresletre,
igyekezzék rendeléseit mielőbb hoz-
zánk juttatni, minthogy a mult évben
nagyon sok vevőnket nem tudtuk
kielégíteni. — Árjegyzéket kívánatra
díjmentesen küldünk, mely a szőlő-
ültetésről, valamint a káros növé-
nyek irtásáról sok hasznos tudni-
valókat tartalmaz.

Székely Gábor és Tsa
szőlőoltvány és gyümölcsfatelep
Diosig-Bihardiószeg (jud Bihor.)

Ha sikert akar elérni, úgy
hirdessen a
„MAGYAR NÉP“-ben